

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Huszonnégy órán belül eldől a Ruhr-vidék kiürítésének kérdése

Kedvező hangulat mindkét táborban — Marx és
Stresemann látogatása a belga miniszterelnöknél

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák:

A londoni konferencia e hét közepéig a legteljesebb eredménnyel, sőt várakozáson felüli sikerrel fog befejeződni.

A programon kívüli események kényszerítő hatalma következtében a szankciós területek felszabadítása ügyében is döntés fog beállni.

Herriot hajlandó kiüríteni a Ruhr-területet és hajlandó a kiürítést három, esetleg négy hónapon belül lebonyolítani, persze kompenzációk ellenében.

A németek a katonai kiürítés fejében elismerik a Dawes-tervet, de ezen túl nem mehetnek. A francia kompenzációs követelések gazdasági és kereskedelmi téren fognak mozogni, amelyekről Herriot közvetlenül kíván tárgyalni Németországgal.

A francia sajtó véleménye szerint a Ruhrvidék kiürítése egy éven belül fog megtörténni. A francia minisztertanács kimondta, hogy a

Ruhr-vidék kiürítését kizárólag a jóvátételi kérdéstől teszi függővé.

A németek azt kívánják, hogy a kiürítés öt hónap alatt menjen végbe. Nollet tábornok hadügyminiszter a tegnapi francia minisztertanácsban hangsúlyozta, hogy a kiürítést a német fegyverkezések ellenőrzésétől kell függővé tenni.

A Wolff-ügynökség jelentése szerint Clementel pénzügyminiszter megbeszélést folytatott a kereskedelmi miniszterrel a német-francia kereskedelmi szerződés ügyében.

A konferencia tárgyalásainak homlokterében most már kizárólag a Ruhr-kiürítésének kérdése áll. A Reuter-ügynökség jelentése szerint

ez a kérdés a legközelebbi huszonnégy órán belül dűlőre jut.

Stresemann német külügyminiszter tegnap meglátogatta Herriot francia miniszterelnököt és

vele a Ruhr-területek kiürítéséről folytatott tárgyalást.

Clementel pénzügyminiszterrel pedig gazdasági kérdésekről tanácskozott.

Marx kancellár és Stresemann tegnap meglátogatták Hymans

és Theunis belga minisztereket, akik a látogatást viszonzták.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint az amnesztia kérdésben megegyezés jött létre.

Bratianu pénzügyminiszter nem kölcsönért ment Londonba

Hivatalosan cáfolják a kudarcáról szóló híreket

Hivatalosan felhatalmazták a Radort annak közlésére, hogy a lapoknak a külföldi kölcsön meghiusulására vonatkozó híreszteléseik nem felelnek meg a tényeknek.

A kormány már az első napon visszautasította a petróleum-szindikátus javaslatát úgy, hogy a lapokban jelzett további alkudozások meg sem történhettek. Ideje volna — mondja a hivata-

los közlemény — az ország érdekében, ha a sajtó szenzációt hajhászó jelentései e kérdéssel kapcsolatban megszűnnének.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter az Argus munkatársa előtt kijelentette, hogy nem kölcsön felvétele céljából utazott Londonba, de ha kedvező feltétellel sikerülne pénzt szerezni, úgy elfogadná.

Miből kell vizsgázni az erdélyi magyar tanároknak

Újabb szigorítások

Tegnap megjelent a közoktatásiügyi miniszternek az a rendelete, amely a középiskolai tanárok román nyelvű vizsgáját szabályozza:

A tanárok eddig úgy tudták, hogy a román történelemből, földrajzból, alkotmánytanból csak a szakos tanároknak kell vizsgázniuk, nem szakosokat pedig csak az irodalomból fogják megvizsgáztatni. A tulnyomó rész e szerint az információ szerint készült a vizsgálatra.

Alegujabb rendelkezés szerint

történelemből, földrajzból, alkotmánytanból az összes tanároknak vizsgázniuk kell; sőt ezek a tárgyak a vizsgálat legelső kérdései lesznek.

Ez a miniszteri rendelet a Monitorul Oficialban jelent meg 71842 szám alatt. Bevezetésül közli, hogy a vizsgálatok augusztus 15 és 30-ika közt folynak le Temesváron, Nagyváradon, Kolozsváron, Nagyszebenben, Brassóban, Csernovicban, Kiseneben.

A 3. pont szó szerint így hangzik:

5-ik pont:

A kisebbségi állami iskolák tanárai, akik legalább 6-os jegyet kapnak, vizsgálatra állhatnak azokat, akinek a jegye 6-nál kevesebb, kizárják a vizsgálatból és az ilyenek állásukat elvesztik.

A felekezeti és magániskolák tanárai, akik legalább 6-os jegyet kaptak, vizsgálatra állhatnak, akiknek jegye 6-nál kevesebb, egy évre megbuknak. Azok a tanárok, akik indokolatlanul nem állnak vizsgálatra, elvesztik a jogukat, hogy később vizsgázzanak.

7-ik pont:

A vizsgáló bizottságokat egy generalinspektor vagy egyetemi tanár elnökségével középiskolai tanárokból állítják össze. Az elnököket a miniszter nevezi ki.

9. pont:

A vizsgálat alól a rendelet felmenti azokat a tanárokat, akik 60-ik életévüket, vagy 30-ik szolgálati évüket betöltötték.

Fájdalmas, hogy csaknem az utolsó percben közlik a tanárokkal, hogy újabb meg újabb tárgyakból — olyanokból, amelyekre aligha készülhettek el — fog kelleni vizsgát tenni, de bizunk a magyar tanárok intelligenciájában, amely ezt a megpróbáltatást is elviselhetővé teszi számukra.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	— — — —	52975
LONDON	— — — —	2413
PÁRIS	— — — —	3015
BUKAREST	— — — —	245—
BUDAPEST	— — — —	06950
BÉCS	— — — —	007475
PRÁGA	— — — —	157250
MILANO	— — — —	239875
BERLIN	— — — —	10 aug 125

Minden iparos és kereskedő igyekezzék helyet szerezni magának a szeptember 6—9-i mintavásárra.

Egy magyar pilóta bravurja Megmentette az égő repülőgép bukaresti utasát

— Az Estilap eredeti távirata —

A Franco-Roumaine részvénytársaság személyszállító repülőgépe, amely Páris és Bukarest között közlekedik, tegnap a déli órákban Csepel felett kigyuladt. Gergye József pilóta, volt százados lélekjelenlétét megőrizve, bravuros siklórepüléssel 800 méter magasból földet ért és utasait Madame Tiserand bu-

karesti uriaszonyt a lángok közül kimentette, ugyanígy a gépen lévő nagyjértékű pénzt, értéktárgyakat és postát is sikerült megmentenie.

A gép teljesen porrá égett, a kár tizezer dollár, mely összeg biztosítás útján megtérül. A katasztrófát a benzinvezetékesnek kilyukadása okozta.

Atlantic mozgó 9 1/4 órákor Apolló mozgó 6 órákor

Még ma és holnap Kedden és szerdán CIVILISATION

Az emberek és lelkek küzdelméből merített fantasztikum
8 felvonásban

A háború felkészülése, teljes borzalmassá kitérése és végül az áldáshozó béke megteremtésének gyönyörű megjelenítése

A műsor keretében az Atlantiosban fellép a CLAUSON-csoport teljesen új műsorral

Hírek

Magyar művész stadionterve lett első a szellemi olimpiáson

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Clary gróf, a francia olimpiai bizottság elnöke levelet intézett Hajós Alfréd műépítészhez, aki a szellemi olimpiáson a stadion tervével győzelmet aratott. — Clary gróf levelében sajnálkozását fejezi ki azon, hogy a művészi olimpiász eredményeit a stadionban nem hirdették ki. A művészet elismerése az olimpiai játékokkal kapcsolatban Hajós mesterművével először jutott volna kifejezésre.

A HAZAÍSSAG-KÖZVETITŐNÉL

— Micsoda, ez a hölgy nem tetszik magának? Na hallja? Vegye tudomásul, hogy negyven évvel ezelőtt egy szépségversenyen öngyásága majdnem megnyerte az első díjat.

* A király Szinájában. Bukarestből jelenti a Rador: A király erdélyi vadászatáról ma visszaérkezett Szinájába.

* Csütörtökön minisztertanács elé kerül a gabonaellátás kérdése. Bukarestből jelenti a Rador: A szerdára hirdetett minisztertanács ülését csütörtökre halasztották. Ezen az ülésen fogják tárgyalás alá venni a kibocsátandó gabonarendeleket.

* Liberálistápolást is cenzúráznak. Bukarestből jelenti a Rador: A kisenévi katonai hatóságok elrendelték az ottani liberális hivatalos lapnak a Drep-tateanak cenzúra alá való helyezését, mivel a lap hamis hírt közölt egy Tigina melletti állítólagos orosz-román összeütközésről.

* Orvosi hír. Dr. Báron Vilmos szülész, nőorvos hazaérkezett. Rendeléseit lafásán Rimanóczy-utca 14. sz. alatt d. e. 10-12 d. u. 3-6. megkezdte.

* Egy tehetséges fiatal iparművész, Iványi József Jenő dolgozik évek óta csendben, feltűnés nélkül, de annál intenzívebben produkál szebbnél szebb batikmunkákat. Iványi József Jenő batikolt nyakkendőinek, selyemsáljainak és napernyőinek már régóta híre van Erdélyszerte és száon felül van azoknak a váradi uriaszonyoknak leányoknak és fiatalembereknek a száma, akik Iványi Kórház-utca 47. szám alatt levő műtermében a művészi batikolás titkát eltanulták. Iványi József Jenő legközelebb nagyszabású kiállítást rendez a maga és tanítványai munkáiból.

* Repülőbombát talált fel egy katonai technikus. Londonból jelentik: A Daily Telegraph csütörtöki számában párisi tudósítás alapján arról ad hírt, hogy a francia hadügyminisztérium egy repülőszakértje repülőbombát talált fel, amelyre motor és szárnyak vannak szerelve és amely bárhol felbocsátható, hogy előre kijelölt helyen zuhanjon le. A repülőbomba hasonló rendszeren alapszik, mint a dróttalan szikratáviró és minthogy szerkezete hasonlíthatatlanul könnyebb, mint az aeropláné, sokkal magasabb röpívet képes befutni, hatása pedig borzalmas.

* Barbusse nem tarthat előadást Németországban. Rosstockból jelentik: Barbusse, a kiváló francia fascista felolvasást akart itt tartani. Erről a szándékról azonban kénytelen volt lemondani, mert a német kormány elrendelte, hogy Barbusse részére ne adják meg az engedélyt Németország területén előadás tartására.

* Svájcban lesz a középosztály kongresszusa. A középosztálynak szeptember 2-ától 5-ig Bernben az Interlakenben tartandó nemzetközi kongresszusának végleges programját már megállapították. Szeptember 1-én, hétfőn, a kongresszus előestéjén a különböző államok központi bizottságai és megbízottai a berni Bürgerhausban együttes ülést tartanak. A kongresszus szeptember 2-án, kedden délelőtt 9 órákor, Schulthess szövetségi tanácsos, svájci gazdasági miniszter, tiszteletbeli elnök elnökségével nyílik meg. Schulthess elnök, Tschumi dr. nemzeti tanácsos, a középosztálynak nemzetközi szövetsége elnökének üdvözlő beszédére válaszolni fog. A különböző küldöttségek hivatalos felszólalása után Leimgruber dr. a szövetség titkára jelentést tesz a középosztály nemzetközi szövetségének céljairól és feladatairól. Délután a kongresszus tagjai Interlakenbe mennek ahol a tanácskozás tovább folyik. Az alapszabályszerű ügyek elintézése után a kongresszus jelentést hallgat meg a közgazdaságról és a magángazdaságról. A kongresszussal kapcsolatban az élethivatások egyes csoportjai külön ülést tartanak. A kongres-

szus tagjai kirándulásokat tesznek.

* Tizennégytől huszonkét éves leányok továbbművelődési kurzusa, (amely női szabadegetenként szerepel) praktikus tárgyak és művészleadások rendszeresítését tűzte ki célul. Jelentkezni Vitéz Mihály (Nagypiac) tér 6. I. emelet balra (a Kereskedelmi Csarnok épületében) naponta délelőtt 10-től 1-ig.

* Ítéletek a rendőrbírószágon. A rendőri büntetőbírószágon ma délelőtt a következő ítéleteket hozta: Gergely Mózes zárlóra kihágásért 150 leire. Schwartz (Szundi) Herman nyilvános helyen elkövetett botránv okozásért 200, Róth Sándort hasonló vétségért szintén 200 leire. Polák Gyulát, az Excelsior bar tulajdonosát többrendbeli zárlóra túllépésért 1000 leire ítélték.

* Jogerős a királypuccs vádlottai ügyében elrendelt pertörles. Budapestről jelentik: Köztudomásu, hogy az ügyészség a kormányzó leiratára már elkészítette megszüntető indítványát Rakovszky István, Andrassy Gyula, Gratz Gusztáv, Sigray Antal és társai bűnügyében. Az iratok ezután a büntetőtörvényszékre kerültek és ma jutottak az ügyben ítélezésre kijelölt Török-tanács elé. A bíróság az ügyészi indítvány alapján meg is hozta és ki is hirdette a pertörli határozatot a királypuccs vádlottjai ügyében. Hír szerint a királypuccsban szereplő katonai egyének ellen megindított eljárás is ugyanilyen módon fejeződött be.

* SZABÓK, SZABÓNÖK FIGYELMEBE! Saison Parisien Costumes Mantoux legújabb száma megérkeztek a HEGEDŰS HIRLAPIRODÁBA.

x Dorian Terrasseon ma, kedden kerül utoljára műsorra „Az Apokalipszis négy lovasa” című hatalmas film-sláger 12 felvonásban és két részben, a két rész egy előadás keretében. A világháború borzalmainak sorozatát látjuk a filmen, melyben romantikusan szövődik bele egy szerelmi történet. A „Sejk” című filmből ismert Rodolpho Valentino alakítja a főszerepet és méltó partnere Alice Terry. Tekintettel arra, hogy a 2 rész egy előadás keretében kerül vetítésre, az előadások pontosan a Dorian Terrasseon 9 órákor, a Dorian-filmszínházban pedig 6 órákor kezdődnek. Jön: Maciste!

Ami Lipcsének a Mustermesse — az lesz Nagyváradnak a Kereskedelmi Csarnok mintavásárja.

x Sik Rezső vendégszereplése iránt a legszélesebb körben mutatkozik érdeklődés. Sik Rezső személye mellett a váradi színház olyan erősségeit, mint T. Pogány Janka, Kertész Mancsi és Galambos Elemért sikerült felépésre megnyerni, s úgy a szereplők, valamint a kitűnő Grand Guignol vigjáték, a Nagyherceg kellő biztosítékai a legteljesebb sikernek.

x Kegyelet a Sas alatt.

x Atlantic és Apolló mozgók. Még ma és holnap megy a nagy sikert aratott Civilisation. A háború felkészülése, borzalmas kitérése és lefolyása és végül az áldáshozó béke megteremtésének jelenetei gyönyörűen vannak megrendezve. — A Clauson akrobata csoport még ma és holnap vendégszerepel. Bátoran állítjuk, hogy azt az általános tetszést amit sikerült kivívnia, méltán megérdemli, mert valóban ritka ügyességének adta tanujelét minden számában.

?Nibelungen?

x Fiatal szoptatós dada 3 hetes gyermekével vagy anélkül azonnali belépésre ajánlkozik. Cim: Székely papirkereskedés, Salonta-Mare.

Nyílttér

Alulírottak fájdalommal telt szívvel tudatjuk, hogy a legjobb anya és nagyanya,

őzv. Tóth Józsefné

szül. Gábris Juliánna, 73 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán délután 3-kor lesz, Pannonia 3. emeleti lakásból.

Nagyvárad, 1924 augusztus 11.

Nyugodjék békében!

Fülöp Bandi, Róza, Piroksa, Mariska gyermekei, számos unoka és rokon.

Festék és vegyi

szakmában jártas, Erdélyben bevezetett, agilis, kaucióképes fiatal-utazónak felvesz embert

Uilmann József és fia cég

Oradea-Mare, Alexandrii (Teleky)-u. 34

Sürgősen eladó

modern magánház

beköltözhető 4 szoba, hall, minden mellék-helyiséggel, nagy telekkel, vagy anélkül.

Cim:

Bulev. Regele Ferdinand (v. Rákóczy-ut) 30. jobbra

Igmándi kurák otthon.

és belekben rejtőző csiráját számtalan komoly betegségnek és elejét veszi ezáltal a baj további fejlődésének a szervezetben. Rapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van egy üveg SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz, mert szükség esetén reggelizés előtt fél pohárral használva gyorsan és alaposan eltávolítja fájdalom nélkül a gyomorban. Az „Igmándi” nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

Zokogó színészek

A nagyváradai színtársulat bucsuja Parlagi Lajostól

Az erdélyi magyar színjátszás viharvert bárkája soha nagyobb bizonytalanság hullámain nem imbolygott, mint most. A magyar kisebbség kulturájának örökhelyén félárbócná eresztett zászló hirdeti, hogy ha az államhatalom bölcs megértése nem segít, a váradi magyar színjátszás felett megkondukt a lélekharang. A hivatalos helyről jött eddigi megnyilatkozások nem sok jóval biztatnak. A koncessziók nehézségei kétségessé teszik, hogy Várad magvarsága, amely szent helynek tekintti azokat a deszkákat, ahonnan ha magyar szóval is, de az egyetemes kultúra ígért szívta magába, fenntarthatja-e jövőre az új helyét.

Túl művészi és kultur szempontokon, egy sereg művészember szociális nyomorúságának kétségbeesett rajzolódik az erdélyi magyar színjátszás borús égboltjára. Holnap talán a váradi színtársulat megannyi becsületes, derék színésztagja kezébe veheti a vándorbotot és elindulhat a reménytelenség országútján. Az erdélyi magyar kulturának szóval és tollal robotot minden napszámosa előre látja, azt a sötét jövőt, ami a színjátszás gúzsba kötésével megkezdődik.

Ez volt az érzésünk amikor tegnap este a váradi színpad függőve mögött a színház művészi és technikai személyzete vett búcsút Parlagi Lajos igazgatótól, aki három esztendőn keresztül becsületes igyekezettel, nemes, művészambícióval, tagjai iránti mély szeretettel vezette színházát.

A színháznak legmeghatóbb estje volt ez. Mintha bús szimboluma bontakozott volna ki a fordulatnak, amely a színház multjára gyászfátyolt borít. Csendes, kis temetés volt itt a magyar színészek könnyes szemmel álltak körül a porbahalt reményük ravatalát. A színtársulat igazgatójuktól búcsúztak a társulat tagjai, de amikor Parlagi Lajosban az igaz, érző embert siratták el, fájdalmak koszorúját odatették a megtépázott tradíciók lábai elé. Fölösleges keresni az elegikus hangokat. Aki tanuja volt annak a könnyfakasztó jelenetnek, ami a függőny mögött végbement, soha el nem tudja azt felejteni.

Félkilenc előtt néhány perccel, amikor elhangzott már az első csejtelés, egy régi népszimuláris parasztruhás szereplői közé felsorakozott az egész váradi színtársulat. Feljöttek a zenészek, s előkerültek a színpad közepére a zöldkötényes munkások és vártak. Ezalatt mitsem sejtve a direktori irodában az utolsó előadás instrukcióin dolgozott Parlagi. Halk kopogtatás az ajtón, s belép az igazgatóhoz Pogány Janka és Jósika Mici, csapadtak, amint kedélyt erőltetve kérték:

— Jöjjön le pár percre a színpadra kedves direktor ur!

— No mi az? Talán valami baj van?

— És már indul is.

A néma színpadra csak a telt nézőtér morajlása szűrődik a plüsz függönyön át. Kinyílik a folyosó vasajtaja, s a két színésznek karján belép Parlagi. A zenészek valami tus akkordjait fújják, míg az igazgatót a félkör közepére vezetik. Siri csend.

Hetényi Elemér előáll és beszélni kezd.

Kedves jó igazgatónk, szeretett barátunk! Ennek a szent helynek deszkáin, ahol hangunk mindennap acélosan csengett, a fájdalom reszkető hangján veszünk tőled búcsút...

Itt elcsuklik a hangja, s nehezen veszi magát, hogy folytatni tudja:

— Három esztendővel ezelőtt szilárd hittel fogadtuk meg, hogy ennek a családnak, amelynek Te a feje voltál, hűséges gyermekei leszünk.

— Te beváltottad művészi ígéreteidet és tagjaidnak is szerető atyja voltál. Most itt állunk elszorult szívvel, hogy Neked istenhozzadot mondjunk. Minek tagadnánk, nagyon fáj, hogy neked menned kell. Eitávozol közülünk, de nem moshatja el semmi azt a nagy és nemes áldozatot, amit Te értünk és az erdélyi magyar színjátszásért hoztál!

— Ahol tehettek és amikor tehettek, segítettél azokon, akik itt read szorultunk. A te nemes egyéniséged, gerinces férfiasságod mindig megnyugtató biztatás volt számunkra.

— Fájó lélekkel, könnyes szemekkel isten áldását kérjük rád, mi, akiket

Thespis kordéja most tovább visz. Egyet kérünk tőled, gondolj reánk olyan szeretettel, ahogy mi gondolunk mindig majd terád és ne feledd azt a pár szót, amit rávésettünk a neked szánt szerény emlékre, egy váradi poéta szavait. A szeretetnek nem fakuló betűi azok: „Szív küldi szívnek, szívesen.” Az Isten áldjon meg!

Hetényi utolsó szavai elérzékenyülésbe fultak s nem volt már száraz szem a színpadon.

Parlagi Lajos falféren a meghaltságtól el-el csukló hangon csak ennyit mondott:

— Édes barátaim! A szülői háztól való búcsú után ez a legfájdalmasabb búcsú, amit a sors kiosztott nekem. Bocsássatok meg, ha olykor keményebb voltam, ha megbántottam valakit közületek. Köszönöm, sokszor köszönöm nektek, hogy kitartottatok mellettem. Legyetek a magyar színjátszásnak ezután is hűséges katonái. Isten áldjon meg benneteket új utatokon...

Parlagi beszéde alatt színésznők felcsukló zokogása hallatszott, s amikor az igazgató szavai elakadtak, az

egész színpadot valami megrázóan nagy, nagy sírás töltötte be.

Először Pogány Janka ölelte magához Parlagi könnyáztatott arcát, aztán Várad Aladár és sorba színésznők, színészek, mignem Parlagi gyengéden kitépte magát közülök, s támolyogva indult az öltözőknek. Tikkadt ajkain nem jött ki más szó:

— Minek volt ez? Mintk volt ez...? Aztán Tóth Elek karonfogta, s csendesen vitte a lépcsők felé.

Már későre járt, de az előadást sehogyssem lehetett megkezdeni. Színésznők sokáig ott zokogtak már a színpad sarkában, s könnyes szemü kóristalányok gubbasztottak az öltözők lépcsőin...

...Hogy megindult az előadás, a püder és a festék mögött észrevette a publikura is a kisírt szemek csillogását. Valahogyan megérezte, mi történt a színpad között, s mikor lement az első felvonás korinájára, látni akarta Parlagit. De az igazgatót nehezen tudták rávenni, hogy megjelenjen a lámpák előtt. Egy félórán át hívták, míg végre sápadt, cvikkeres arca feltűnt a falusi udvarra dekorált színpadon. A közönség felállt és percekig valami magával ragadó extázisban ünnepelte. Parlagi szeméit megint elöntötte a könny, félszegen hajlongott; kitért karjai közé áradt a váradiak lelkes búcsuköszöntése.

A demokratikus világ megmozdulása a magyar köztársaság martirjáért

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból táviratozzák: Az Emberi jogok ligája, amely most tartja ülését Párisban, proklamációt adott ki, amelyben követeli a magyar kormánytól Veér Imrénél a magyar köztársasági mozgalom vezetőjének, aki ezidőszereint börtönbüntetését tölti, a szabadlábba való helyezését.

Veért tudvalevőleg két évi súlyos börtönrre ítélte a magyar bíróság és a napokban szembajának gyógyítása céljából ideiglenesen szabadlábba helyezték. A liga követeli Veér végleges szabadonbocsátását. A proklamációt aláírták: Mac Donald, Herriot, Leon Blum, Einstein, Ro-

main Roland, Anatole France, Longuet, Loebe és még százan. A liga a proklamációt már meg is küldötte Coolidge, Doumergue, Erbert, Hainisch és Massaryk köztársasági elnököknek, valamint Seypel kancellárnak és Benes külügyminiszternek.

Vasárnap Aradon játsza le a NAC az országos bajnoki döntőt

Külön vonat viszi át a nagyváradai érdeklődőket

Tegnap a késő esti órákban sürgős jelzésű távirat érkezett a labdarúgó szövetség bukaresti központjától. A távirat rendelkezéseinek megfelelően Nagyvárad bajnokcsapata a NAC, vasárnap délután Aradon játsza le döntő mérkőzését az országos bajnoki címért a temesvári Kinizsi-vel. A bukaresti szövetség semleges pályaként Aradot jelölte meg, ahová a rengeteg kísérőn kívül az egész város érdeklődése kíséri el a váradi NAC-fiukat. Azokat, akik az impérium átvétele óta az első, akik a város színeit az országos bajnokságért folyó küzdelemben képviselhetik.

Az bizonyos, hogy a Kinizsi hatalmas, sőt az első pillanatra legyőzhetetlennek látszó ellenfél, de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a nagyváradai játékosok tudatában vannak a meccs jelentőségének, sőt eleve háttérbe tartva minden erejükből a város sport-hegemóniájának biztosításáért.

A bajnokcsapat végleges összehajlására vonatkozóan ma

délelőtt érdeklődtünk a csapat fottball-intézőjénél, de Gárdos Andor egyelőre megtagad minden felvilágosítást.

— Ma még mást nem mondhatok, — szól rejtélyesen — csak, hogy remélem, a váradiaknak nem lesz okuk szégyenkezésre.

Megnyugtató, — ha nem is sok, — ennyi elegendő és reméljük, hogy a NAC-fiuk, akik már szereztek némi hírnevet a város sportjának, ezuttal sem fogják

cserben hagyni a klub erejében bízókat.

Különben tekintettel a meccs iránt megnyilvánuló érdeklődésre, értesülésünk szerint a NAC vezetősége a meccs napjára különvonatról kíván gondoskodni a kísérők számára. Az elutazás reggel hat órakor lesz és visszaérkezés Nagyváradra éjjel egy órakor. Jelentkezni lehet naponként 7—8 óra között az Elite kávéházban Fülöp Ernő titkár-nál.

Kik kerültek ujjabban a váradi állampolgárok listájára

Nagyváradon legujabban a következő lakosokat vették fel az állampolgári listára:

Ferdinánd király (v. Rákóczi) uti lakosok: Weisz Ferdinánd 12, Frisch József 7-a, Németh Katalin 13, Nagy Sándor 2, dr Bartha Dezső 2, Dávidovits Ferenc, Zborai Gyula 8, Stein Giza, Lökös Róza 2, Demján János 1, Kovács Béla 8, Nagy János 2, Szabó Helén, dr Andriška József 8, Kardos Zsigmond

10, Molnár Jenő 2, Stern Sándor 17, Nagy Péter 24, Vékony Sándor 1, Csarno János 21, Farkas István 7-a, Berger Ignác, Patlinkó Juliska, Kelemen Vilmos 12, Gerő Armin, Klósz Antal 32, Lukács János 25, Tordai Józsefné, Bulbuk Jenő 25, Marton Józsefné, Fenesi László 19, dr Heymann Józsefné, Heymann Béla 3, Novák Gyula 19, özv. Balázs Miklósné 32, Borgos Dezső 19, Pataky Ferenc, Pataky

Theil szalámi, Sibiu — Nagyszeben

János 32, Papp János 19, Balogh Mária, Fengea Traian, Belgae Mihályné 41, Méra Sándor, Burján Mihály, Ronstkovici Ferenc, Papp Péter, Parobik Mária, Singer Sándor 27, Papolezi Józsefné Simon Gyula, Sonnenwirth Mór, Horváth András, Freiberg Dávid, Sonnenwirth Sámuel 22, Orenics Alajos, Zina Dezső 20, Szász Erzsébet 32, Vizi Ernő 22, Tomácsányi János, Abonyi Józsefné, Hajnal György, Rósenfeld Erzsébet 20, Berkovics Herman, Dul László, Berkovics Rudolf 2.

Alexandri (volt Teleky) utcai lakosok: Lőrinczy Gyuláné, Szikora Sándorné 47.

Lázár György-utcai lakos: Báthori Lajos 31.

Rimanóczy-utcai lakos: Marsikó Sándor 4

Rómer-utcai lakos: Sándor Béla 11.

Bódis Ferenc

arany, ezüst és ékszerárú üzlete
Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.) 1

Ezüstáru gyártás

Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-ut.) 1

Fried János dr előadása a kolozsvári mintavásáron

A mintavásárok tömegéből magasan kiemelkedik az, amelyet augusztus 31 és szeptember 14 között a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara rendez. Ez a grandiózus Mustermesse nemcsak az egész erdélyi ipar termékeit és a kereskedelem forgalmát fogja plasztikusan a közönség elé tárni, de felöleli a mezőgazdaságot is. Külön érdekessége ennek a mintavásárnak az, hogy Popescu Cézár iparügyi vezérigazgató valóságos közigazgatási tanfolyamot szervezett arra az időre és e tanfolyamon Erdély és az okirályság legkiválóbb gyakorlati férfiai és szakírói tartanak előadásokat. Románia gazdaságpolitikai jelenségeiről, a világgazdaság helyzetéről és más hasonló témákról. Nagyváradról Fried János dr., a Kereskedelmi Csarnok főtítkárát kérte fel Popescu vezérigazgató egy közigazgatási tárgyú előadásra. Fried János dr., akinek közigazgatási szakcikkei Erdély sőt a regát sajtóorgánumaiban régóta nagy figyelemmel találkoznak, eleget fog tenni Popescu vezérigazgató kérésének és „Iparvédelem és szabadkereskedelem” címen fog előadást tartani.

Idegenforgalom Nagyváradon

Ma a következők érkeztek Nagyváradra:

Park-szállóba: Gigante Silviu tanár, Fiume, dr. Detner Lajos bankigazgató, Hódmezővásárhely, Andor Zsigmond magánzó, Hódmezővásárhely, Weber József kereskedő, Kolozsvár, Kiss Jakab kereskedő, Budapest, Gigandti Richard kapitány, Arad, Haiser József mérnök, Budapest, Weisz Dávid gyárigazgató, Debrecen, Fejes Sándor igazgató, Budapest.

Rimanóczy-szállóba: Fienkel Henrik kereskedő, Bécs, Teszler László fakereskedő, Budapest, Kálmán Sándor kereskedő, Budapest, Kertész Gábor tisztviselő Budapest, Katona Dezső hivatalnok, Budapest, Delovere András kereskedő, Brüsszel, Székely Gyula hivatalnok, Budapest, Zsolt Béla újságíró, Budapest.

Metropol-szállóba: Margittay Dezső tisztviselő, Budapest.

Czviklinszky Elza tisztviselő, Budapest, Deutsch Gyula kereskedő, Arad, Német István asztalos, Arad, Groszberger Károlin háztartásbeli, Orsova, Singer Brunó kereskedő, Orsova, Groszberger Sarolta háztartásbeli, Orsova, Ungár Sándor kereskedő, Budapest.

Palace-szállóba: Steiner Dezső kereskedő, B-Ujfalú, Komlós Frigyes utazó, Budapest, Róna Henrik kereskedő, Budapest.

Az ujjak titka...

A daktiloszkópia — a bűnözők réme

A távoli mongol sivatagok törzsfőnökei rézüstök tetején ülve kötöttek szerződéseket, amelyeket piszkos pergamenten irtak le. Azután nehéz, nagy husos ujjukat rányomták a pergamentre és a szerződés alá volt írva. Ugyanigy történt ez a jancsároknál, az albánoknál, sőt a modern kultúra előharcosainál, a kínaiaknál is. Mindannyian ismerték az ember ujjának különös titkát, amely szerint a földön élő 1580 millió ember közt, mind-egyiknek más ujjlenyomata van, amelynek nincs egy második példánya. Sőt, ugyanazon embernek minden ujján más és más vonalak futnak. Személyleírás, fénykép, mértékek nem olyan csálhatatlanok, mint az ujjlenyomat.

Az ujjlenyomatok titokzatos-sága már réges-régen foglalkoztatja a tudományos világot. Göthe egyik legnagyobb előharcosa volt az ujjlenyomatok bevezetésének és tüzőn-vizen keresztül támogatta Purkinje professort, aki a boroszlói egyetemen saját költségén állított tanszéket a daktiloszkópiának. Gyakorlatilag a daktiloszkópiát első ízben az angolok alkalmazták Indiában. Nemhiába Anglia volt évszázadokon keresztül az első rendőrállam...

Az évszázados kísérletezések után ma már a világ valamennyi rendőrsége bevezette az ujjlenyomatot. Ma már olyan tökéletes intézmények állnak az egyes rendőrségek szolgálatában, hogy egyetlen ujjlenyomattól azonnal ráismernek arra, hogy kitől ered.

Az eljárás nagyon egyszerű. Az egész készülék egy fekete festékkel bekenett fémlemez. Erre fektetik rá az ujjat, egészen gyöngén és aztán ujjhosszaságban megforgatják azon. Természetesen ma már mind a tíz ujjról készítenek lenyomatokat. A delikvens számára ezzel kész is az eljárás, a rendőrség azonban csak ezután kezd foglalkozni az ujjlenyomattal. Az ujjlenyomatok rendszerbe vannak foglalva és a bécsi rendőrség 1024 főosztály, és megszámlálhatatlan alosztályba sorozza az ujjlenyomatokat.

Természetesen a betörővilág argus szemekkel figyeli a daktiloszkópia fejlődését és igyekszik ellene védekezni. Eleinte úgy próbálták visszaeső bűnösök kiájtásán az ujjlenyomatokat, hogy ujjukat megnyomoritották vagy a bőrön valami elváltozást idéztek elő. Ez azonban mind nem használt, mert amint az ujj meggyógyult, a hajszálvona-

lak ugyanolyanok lettek, mint régebben. Amerikai bűnözők modernebbül védekeztek az ujjlenyomatok ellen. Egyszerűen idegen bőrt ültettek át ujjakra. Ezzel sem mentek semmire, mert gyakoriott rendőrszem rögtön ráismert a sebhelyre és mind a tíz ujjról friss lenyomatot készítettek. A nemzetközi betörővilág már tisztában van azzal, ha a daktiloszkópiái műterembe belép hogy ez az a hely, ahol fel kell hagyni minden reménnyel...

Színház

Kedd: Az Ördög, Harsányi Miklós
bucsfellépte, rendes helyárok mellett.

Ma este van az utolsó előadás

A nagyváradai színház ma este zárja le az idei szezont. Ma este gördül fel utoljára a függöny olyan szezomban, amely huszöt esztendő minden évében sorbitatlanul mutatta egy nagy város igazi képét. Hogy mi lesz jövőre, ki tudja biztosan. Tény, hogy a mai estének jelentősége van, s az a publikum, amely ma meöltöti a színházat a további multtól fog búcsúzni. És búcsúzni fog egyben az egész drámai együttessel és elkötözött tőle Harsányi Miklós, a színház népszerű és tehetséges drámai színésze, aki jutalmiátékát tartja ezen az utolsó estén. Az Ördög-öt, Molnár Ferenc nagyvígjátékát tűzte utolsó előadasként műsorra a direktció, amelynek címszerepében annyi sikert jegyezhetett fel a távozó művész.

Eröss Muki ünneplése

Milyen szép és megható: a kardalos harminc éves jubileumát üli. Végre rákerül a színpadra, szerepet kap és az ujság is foglalkozik vele. Kell ennél több? Ha nem is ő viszi diadalra a darabot de elősegíti neki is része van abban, különösen ha olyan lelkes kardalos, mint Eröss Muki. Ő tényleg megérdemli a dicséretet. Istene harminc éve minden új darabban énekel és olyan ambícióval most is, mint hajdan. Eröss Muki tegnap este önálló szerepet játszott. Pompás kabinetalakítást kreált *Az asszony verve jó* című népszínműben. Taps, ajándék, gratuláció... minden akadtt bőven. A darab főszereplői: mint

Biczó Margit, Zilahy. Huzella Irén, Kertész Mancsi, Borovszky, Földes, Harsányi, Misoga, Galambos, Berengh és a többiek a mellékszereplők mind igyekeztek kedves miliót adni a jubilánsnak.

Horváth Nusi debreceni sikere

Nem tudunk magunk sem beletudni, hogy évek óta hallgat, hogy elvonult a világtól Horváth Nusi, aki lázas szép váradi színházi esték emlékeit idézi bennünk. Most aztán kilépett a nyilvánosság elé, maga is érezte, hogy ezzel tartozik magának, tartozik publikumának, amely annyira szerette. Igaz Debrecenben lépett fel, négy évi kényszerű szünet után, de sikerének híre idáig eljutott. A *Debreceni Ujság* így ír róla:

— A debreceni színházlátogató közönségnek egy kedves ismerőse vendégszerepelt tegnap este a Csokonai színházban. Horváth Nusi, a színház pár év előtt ünnepelt primadonnája lépett fel, hosszú szünet után, az ő legkedvesebb szerepében: az Erdészleányban.

A debreceni közönség nagy érdeklődéssel várta vendégfellépését. Kitoró, lelkes óvációval, zajos tapssal fogadta amikor a színpadon megjelent. A kis erdészleány szerepét üde, friss mozdulataival, kiforrott művészetével, vonzó egyéniséggel, megkapó közvetlenséggel alakította. A közönség feszült figyelemmel kísérte játékát. Nyílt színi tapssal, virágcsokrokkal és állványokkal jutalmazta a vendégművésznőt. Felvonások után többször a lámpák elé hívta és hosszasan ünnepelte őt.

? Nibelungen?

Hamisítják az új kétélejeseket is

Alighogy kibocsátották az új „csörgő” egy és kétélejeseket, már is rengeteg hamisítvány van belőlük forgalomban. Különösen a kétélejeseket hamisítják elismeretlennel, ami ugylátszik kifizeti magát és minden esetre busz hasznát hajt nagybani gyártása. A valódi és hamis kétélejeseket csak fizetes vizsgálat után lehet megkülönböztetni, mert a hamisítványok kitűnően sikerültek. A hamis kétélejeseket a következőkről lehet felismerni:

A pénz színe sárgásabb, megpergetve hangja tompább mint a valódié. A hamis pénzek pereme keskenyebb, azonkívül az egész pénzdarab valamivel vékonyabb mint a valódi. A hamison a nyomások kevésbé élesek, a rajzok és a betűk kevésbé domborúak.

A hamis kétélejes legjellegesebb ismertetőjele azonban az, hogy a „2 lei” felírás alatt levő buzakalászközelet kötése fölötti kis zegzugos nyomásjel hiányzik a hamisítványokról.

Erről biztosan fel lehet ismerni a hamisítványokat.

?Nibelungen?

Tegnap kezdték meg az új nagyvárad munkások otthon építkezését

Tegnap kezdték meg a hajlék nélkül maradt nagyvárad szer-vezett munkások otthonának építkezési munkálatait. Az építkezési munkálatokat a nagyvárad munkások házikezelésben végzik és az építés Oláh Lajos, az építkezési szakszervezet alelnökének utasításai mellett történik. Az ellenőrzést az önmunkássági részéről Pelle János végzi.

Az építkezések előmunkálatainak elvégzéséhez szükséges 500 ezer lej már rendelkezésre áll a munkásságnak.

A Szent János-utca, Füzes-utca és a Szigligeti-utca torkolá-sánál már a délelőtt folyik a munka és még az ősz folyamán tető alá kerül a nagyvárad munkásság modern új otthona.

Konjunktura nem igen lesz többé, de szolid üzleti lehetőségeket abszolút biznysággal nyújt a Kereskedelmi Csarnok őszi mintavására.

Hat hónapi fogházra ítélték a fogtechnikus aranytoiváját

Demián Ferenc ékszertolvaj bűnügyét is tárgyalta ma a törvényszéken a gróf Nesselrode-tanács. Ez a Demián. — kinek valamikor jólmenő péküzlete volt mely később tönkrement, maga pincér lett, — ebben az utóbbi állásában azonban nem felelt meg a követelményeknek.

Kétségbeesésében betört június 14-én éjjel Horváth Gyula fogtechnikus Szt. János-utca 35. szám alatti lakásába, ahonnan 35 ezer lei értékű aranyat emelt el. Mikor Horváth másnap reggel hazatért és észrevette a betörést, azonnal jelentést tett a rendőrségen. Egyidejűleg benézett az összes főutcai ékszerészekhez. Boros ékszerésznél végre megtalálta Demiánt, aki éppen az aranyat akarta eladni. Bekísértette a rendőrségre. Horváthnak minden kára megtérült. Demiánt a bíróság hathónapi fogházra ítélte.

NAGYVARADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	350
DOLLAR	222—
SVÁJCI FRANK	42—
OSZTRÁK KORONA	328
FRANCIA FRANK	1240
CSEH KORONA	645
LIRA	1000
PONT STERLING	1008

?Nibelungen?

Várad úszók Mária királyné előtt

A Törekvés nyerte el a szovátai úszóverseny díjait

A Marosvásárhelyi Sport Egy-let és Marosvásárhelyi C. F. R. kitűnő rendezésében folyt le va-sárnap Szovátán a bajnoki úszó-verseny. A verseny különös fé-nyét emelte, hogy a királyi csa-lád tagjai, élükön Mária király-néval mindvégig résztvettek a versenyen és a díjkiosztást is maga Mária királyné végezte. A verseny a várad úszósport rep-rezentánsainak kiváló eredmé-nyeket hozott és a nagyvárad Törekvés úszói két első és két második díjat nyertek. A győzel-mek közül különösen értékes a 4×50 méteres városközi staféta, melyet a várad úszók fölénye-sen nyertek meg Marosvásár-hely, Kolozsvár és Temesvár úszói előtt.

A várad úszók a versenyen a

következő versenyszámokban arattak győzelmet:

100 méteres ifjúsági gyors-úszás: 1. Felicides Béla.

100 méteres hátúszás főver-seny: 1. Farkas Béla. 2. Felici-des Lajos.

100 méteres hátúszás. főver-seny: 1. Devich Dezső.

50 méteres mellúszás: 1. Lán-czy István.

50 méteres hátúszás: 2. Lán-czy István. Karcsapással a Marosvá-sárhelyi Csiszár mögött:

3×50 méteres strintstaféta: 1. Nagyvárad Törekvés.

4×50 méteres városközi sta-féta: 1. Nagyvárad Törekvés.

Hétfőn a várad úszók Maros-vásárhelyen vettek részt egy meghívási versenyen.

Beszüntették az állampolgárok jelentkezését

Az összeírást a jövő héten folytatják

Az állampolgárokat összeíró iroda több mint három hónapon keresztül tartó szakadatlan mun-ka után ma és a hét következő napjaira beszüntette működé-sét. Dr Borbély Dezső a hiva-tal kitűnő vezetője és a már ed-dig is derekasan dolgozó tiszt-viselőkár ezt az időt korántsem pihenőre szándékozik felhasz-nálni. Az összeíró iroda a felhal-mondott rengeteg restanciát ké-szül ez alatt földolgozni, hogy a munkálatok mielőbb befejezést nyerjenek.

A hivatal szünetével kaposo-latosan az összeíró iroda veze-tője a következőket mondotta az Estilap számára:

— A munkálatok most már rohamlépésben közelednek a be-fejező stádium felé. Miután ren-geteg anyag vár feldolgozásra, a hét következő napjait ezeknek a munkálatoknak az elvégzésére kívánjuk fordítani. Azok, akik az összeírást folyamán különböző okok miatt kimaradtak a listá-ból, a jövő hét első napjaiban jelentkezhetnek fölvétel végett.

Felmentette a bíróság a városi katonai ügyosztály okirathamisítással vádolt főnökét

A városi katonai ügyosztály főnökének: Széles Gábornak és két társának ismeretes okirat-hamisítási és vesztegetési bü-nügyét ma délelőtt tárgyalta a törvényszék Nesselrode-Papp-tanácsa. A vádat Popovici királyi ügyész képviselte, a vé-delmet Simonca György dr és Weimann Jenő dr látták el.

A bíróság elsőnek Weisz Ig-nác 52 éves szabómestert hallgat-ta ki. Tudvalevő, hogy Weisz Budapestről hazaköltözött fia részére katonai igazolványt kért. Az öreg szabósegéd Nesselrode tanácselnök kérdésére előadja, hogy nyolc gyermekével együtt nyomorgott itthon, ezért Pesten lakó fiát, Bernátot, — ki szintén szabó — hazahívta, hogy itthon együtt dolgozzanak. A fiu haza is jött 1923 őszén. Ő, az apja ren-dezni akarta fiának itt tartózkodá-sát, ezért felment a bejelentő hi-vatalba, ahol — minthogy 25 éve itt lakik — kiadtak neki egy törzslapot, amellyel igazolta, hogy a fia 1913 óta várad lakos. Ezután a katonai ügyosztályra ment, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy fia előbb szerezze be a születési és állampolgári bi-zonyítványát és akkor majd kap katonai igazolványt.

Nesselrode tanácselnök: Ön a rendőrségen egészen más vallomást tett. Ottan beismerte, hogy 3500 lejt adott a katonai

igazolványért Széles Gábornak! Általános derűtlenség közben jegyzi meg Weisz Ignác:

— Igen, de ott kénytelen vol-tam vele.

Nagy különbség van a kö-zött, ahogyan itt kihallgat-nak és ahogyan a rendőrsé-gen csinálták!

Weisz ezután határozottan megmaradt a mellett az állítása mellett, hogy

nem adott pénzt senkinek a katonai igazolványért.

Ezután Széles Gábor kihallga-

Néha jó, ha a feleség elcseni a pénzt férje tárcájából

Érdekes tárgyalás a várad törvényszéken

Mulatságos eset miatt állitot-ták ma Horváth Julianna zseb-metsző cigányasszonyt a tör-vényszék Nesselrode-tanácsa elé. A cigányasszony, aki te-legdi lakós, 19-én bement az ér-mihályfalvai vásárra szerencsét próbálni. Sikerral járt, mert dél-után Fehér János asszonyfalvai lakóstól elszedte a pénztárcáját. A mütét után reá nevetett a meg-lopott emberre. Ez aztán vesz-tét is okozta, mert Fehér előtt gyanusnak tűnt fel az asszony és elfogatta. Ugyanekkor észre-vette, hogy eltűnt a pénztárcája,

amelyben — szerinte — 10 ezer lej volt. A pénztárcát meg is találta Horváth Juliannánál, de akkor már csupán 650 lei volt benne. Mikor hazament Asz-szonyfalvára, elpanaszolta fele-ségének, hogy ellopták a 10 ezer leiét. Fehérné erre felvilágosi-totta, hogy nincs neki akkora kára, mivel ő a vásárba menés előtt titokban kiszedett az er-szényből 9 ezer lejt. Fehér ter-mészetesen nem vonta vissza a feljelentést és így 650 leiért a cigányasszony három hónapi fogságot kapott.

tása következett.

— 1923. december 18-án — mondotta Széles — megjelent nálam Weisz Bernát 23 éves sza-bó-segéd és előadta, hogy ka-tonai ügyét kívánja rendezni, mivel nem állt sor alá. Jegyző-könyvet vettem fel és közöltem vele, hogy szerezze be születési bizonyítványát és igazolványát és a polgármesteri hivatal igaz-olását arról, hogy 1913 óta Vá-rad-on lakik. 1920 december 20-án a szigurancahoz átiratot intéz-tem, hogy szerepel-e Weisz Ber-nát az idegenek nyilvánartásá-tan, vagy nem? A válasz rövide-sen megérkezett, amely szerint

Weisz Bernát nem szerepel az idegenek nyilvántartásá-ban.

— Az összes iratokat átküld-tem a sorozó bizottsághoz.

Weisz Bernátot rendesen előállítottam, felvették a lajstromba és besorozták.

Erről, mint mindenkinek, neki is adtak rendes igazolványt. En részére soha semmiféle igazol-ványt nem állítottam ki.

Weisz Bernát harmadrendű vádlott, a két előbbi vádlott val-lomásával megegyezően adta elő a tényállást. Ezután megkezdtek a tanúk kihallgatását.

Déli egy órakor hirdette ki a bíróság ítéletét gróf Nesselrode tanácselnök.

A bíróság a vád- és annak kö-vetkezményei alól Széles Gá-bort fölmentette. Ugyancsak fölmentette Weisz Ignácot is. Weisz Bernátot magánokiratha-misítás miatt 3 havi fogházra ítélte a bíróság.

A súlyos vádak alól bírój íté-lettel rehabilitált Széles Gábor most fegyelmi bizottság elé ke-rül, amely az ítélet alapján való-szinűleg tisztázni fogja az alap-talanul megrágalmazott tisztvi-selőt.

?Nibelungen?

* Lezuhant repülőgép. Páris-ból jelentik, hogy egy repülőgép Páris külterületén egy nyilván-os téren lezuhant. Egy pilóta súlyos sérülést szenvedett. Egy mechanikus és két néző meghalt, öt személy, közöttük a pilóta édesanyja és fitestvére súlyosan megsebesült.

VIZUMOT

GYORSAN PONTOSAN OLCSON

HEGEDÜS HIRLAPIRODA TELEFON: 13-01

GYERMEK-KOCSI

Szőke Miklós gyermekocsi üzemből

Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

IRODAI

butorok, felszerelési tárgyak, segédeszközök

írógépek

számoló- és számológépek, másológépek,

írószerek

ironok, tollak, tinta, itatónyomók,

üzleti könyvek

raktárról és megrendelés szerint

HEGEDÜS

HIRLAPIRODA

irodaberendezési osztályánál.

Nagy választék!
Elsőrendű gyártmányok!
Versenyképes árak!

Használt bálaabroncsot

magas árban vesz a

Sonnenfeld-nyomda

Str. Prințul Carol (Szilágyi D.-u.) 6.

IRÓGÉPEK

ROYAL MERCEDES TORPEDO

GOLDSTEIN

STB. TELEFON 11-45.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 3 lei, vastag betűkkel 6 lei.
— A legkisebb hirdetés ára 30 lei.

HAZASSÁG

HAZASSÁGKÖZVETITÉS ügyben méltóztassék lapunkra való hivatkozással bizalommal Faragó Jenő elismerten uri és diszkrét előkelő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház-utca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. Megbízások: Romániából, Slovenskóból, Jugoszláviából, Magyarországból. 2008

LAKÁS

CALEA Victoriei (Kolozsvári-utca) elején vagy annak közelében 1 szobás, konyhás lakást lelépéssel keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 418

KIADÓ központban külön bejáratu butorozott szoba. Cim Hegedüs hirlapirodában. 412

ALKALMAZÁS

EG ügyes tanulóleány azonnal felvétetik a Rosenberger manikür szalonba, Köröspart. 388

MÉRLEGKÉPES könyvelő, önálló magyar, német, angol levelező állását változtatná. Cim: Hegedüs hirlapirodában. 400

MINDENES, — ki a főzéshez is ért — azonnali belépésre felvétetik. Értekezhetni Kereszt-utca 2. az üzletben.

PERFEKT gép- és gyorsíró jó fizetéssel azonnali belépésre Borgida B. cégnél felvétetik. 404

ROMANUL tudó kisasszony pénz-tárhoz vagy irodába kezdőnek ajánkozik. Össi-tér 4. 404

KÖZÉPISKOLÁT végzett mechanikus tanulók felvétetnek Kőváry írógépszaküzletben. Ugyanott kereskedelmi és irodai gyakorlattal bíró hivatalnok vagy hivatalnok felvétetik. 417

BEJÁRÓ takarítónőt, aki viksezni tud, felveszek. Vadász Sándor, Strada Sf. Ladislau (Körös-utca) 10. I. 414

BARMILYEN állást azonnalra elvállal Harpuder Naftali, Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 43. 411

NÉLKÜLÖZHETETLEN ruházati cikk terjeszt-sére magánfeleknél, vagy ismeretséggel rendelkező urak és hölgyek felvétetnek. Ugyanott könyvelésben és pénztárkezelésben jártas fiatal hölgy felvétetik. Cimeket a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 420

INTELLIGENS, megbízható fiatallembert irodába felvesz a Kramer-cég. Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-u.) 17. 422

TISZTESSÉGES mindenek ke-resteai. Adler Sándor, Str. Gogalniceanu (Várad Zsigmond-utca) 2. 419

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ rövid zongora. Paliszander ebédő 6 székkel. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 272

FURDÓKAD kályhával eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 377

NAGYON szép horgolt ridikülök, horgolt selyem terítők, rojtos kendő eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 310

SÜRGÖSEN eladó Cseresznyefa ebédő világos hálószoba 4—3 m. szmírnaszőnyeg, 2 és fél—3 és fél perzsaszőnyeg, kisebb perzsák, lámpák, porcellánok, képek, hármass garderob szekrény fehér. Cim Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 273

NATIONAL-kassza, alig használt, teljesen jó eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 407

8-as cséplőgarnitúra, összes felszereléssel, kifogástalan állapotban eladó. Közvetítőt díjazok. Cim Hegedüs hirlapirodában. 387

SÜRGÖSEN eladó Strada Simeon Barnutiu (Damjanich-utca) 17. számú ház. Értekezhetni Rádulynál, Hevesi-telep. 416

MODERN ház központban legforgalmasabb helyen, beköltözhető, más várlalat miatt eladó. Cim Hegedüs hirlapirodában. 415

HAT család méh kaptárral együtt eladó. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 39. d. e. 11-ig. 413

IRODAI üvegfal, üzletberendezés eladó a Hegedüs hirlapirodában. 37

KÜLÖNFÉLÉK

BIZOMÁNYBA elfogadok porcellánt, kézimunkát, fehérneműt. Szász, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra. 23

SZERÉNY igényű uriember teljes állatást kaphat. Cim a kiadóban. 421

Elsőrendű száraz

cser és bükk tűzifát

méterenként aprítva és vagontelben azonnal legolcsóbb árban házhoz szállít

Schwartz József és Fiai

Sir Hor (Bálhori u.) 26. Tel. 1563 és 708

Eladó

a város központjában 140 szép modern ház, mind beköltözhető, több magánház, emeletes bérpalota, a város külsőbb részén szép tágas épületek istállókkal már 100 ezer Leitől. Van nagyobb-kisebb birtokok. 1 hold szőlőtől 20-ig, több 1 és 2 szobás lakások. — Ha bármit eladni, kiadni cserélni akar, bizalommal keressen fel, diszkrétan azonnal elintézem. Porcellánt, fehérneműt, szőnyeget bizományba elfogadok.

Weisz Gizi

közvetítő irodája

Nagyvárad, Nyomda v. I. Szaniszló-u. sarok.

DIANA SOSBOROSZESZ

az egy-évi valódi üveglikőr a DIANA névre

A legjobb kivitelű bőr-, fieber- és vászonbőröndök, valamint berendezett kazeták és isklatások detailban is kaphatók engross árak mellett a Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyárban Str. Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18. Javításokat is vállalunk.

Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár

Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18.

Sonnenfeld Adoli részv. társ.

Turnatoria de fier si fabrica de masini s. a. Oradea-Mare

Harántgyaluk (Shaping)

Fűrőgépek

Hydraulikus prések

Olajgyártó berendezések

Fogaskerék marások 1000X400^{mm}-ig

Transmissiók, függőgyámok és csapágyak

Mindenfajta vas- és fémöntés

Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság

Kérem ajánlatot
C. F. R. vonalakon
45% fuvarkezdvezmény

Kérem ajánlatot
C. F. R. vonalakon
45% fuvarkezdvezmény